

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIEPLAN OMGEVINGSVISIE

29 oktober 2025

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. FASES	4
3. UITGANGSPUNTEN VOOR HET PARTICIPATIEPROCES	5
3. DOEL & RUIMTE	6
4. DEELNEMERS & ROLLEN	7
5. RINGEN VAN INVLOED	8
6. ROLLEN	9
7. COMMUNICATIE	10

INLEIDING

Met ingang van 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet in werking getreden. Deze wet vereist dat gemeenten voor het gehele grondgebied één strategische visie opstellen, namelijk de omgevingsvisie (voorheen structuurvisie). De omgevingsvisie is een langetermijnvisie waarin de gemeente in hoofdlijnen vastlegt hoe ze om wil gaan met ruimte, leefbaarheid, duurzaamheid en economische ontwikkeling. De hoofdlijnen worden uitgewerkt in de vorm van beleidsprogramma's en het omgevingsplan. Over veel uitgangspunten zal iedereen het eens zijn. Er zijn echter ook keuzes te maken. Over sommige keuzes bestaat geen discussie en kan worden volstaan met een herbevestiging. Over de keuzes waar wel een discussie kan en mag ontstaan zullen de inwoners, bedrijven en belangenverenigingen om hun mening worden gevraagd. Vervolgens zal dit vragen om strategische keuzes van de gemeenteraad, aangezien de dilemma's en vraagstukken koersbepalend zijn voor de omgevingsvisie.

In dit document wordt vastgelegd hoe inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding van de omgevingsvisie betrokken zijn. Hierbij wordt invulling gegeven aan het participatiebeleid van de gemeente.

FASES

Om te komen tot de omgevingsvisie wordt in verschillende fases gewerkt. Op deze manier werken we gestructureerd toe van een structuurvisie naar een gedragen en volledige omgevingsvisie. De fases waarin wij werken zijn als volgt.

Fase 1

In mei 2019 is fase 1 in het traject van de omgevingsvisie afgerond. Dit heeft geresulteerd in het document 'Bloemendaal van A tot Z' waarin informatie is opgehaald over de huidige identiteit van gemeente Bloemendaal en de regio. Hierin zijn ook de kernwaarden benoemd en is het huidige beleid in beeld gebracht. Tot slot zijn de trends en ontwikkelingen in beeld gebracht met de daarmee samenhangende (ruimtelijke) opgaven.

Fase 2

In fase 2 worden de trends, ontwikkelingen en de opgaven vertaalt naar een integrale visie op hoofdlijnen. Een centrale rol is hierbij voor dilemma's binnen de omgevingsvisie en de (beleids-)keuzes die daarmee gemoeid zijn. Dit leidt tot de vrijgave van het conceptontwerp omgevingsvisie. Over dit conceptontwerp wordt geparticipeerd. Hierna stelt de gemeenteraad het conceptontwerp van de omgevingsvisie vast.

Fase 3

In fase 3 wordt het conceptontwerp van de omgevingsvisie getoetst aan natuurwetgeving en wordt de verplichte financiële paragraaf toegevoegd. Hierna stelt de gemeenteraad deze omgevingsvisie vast en treedt deze in werking; dit moet voor 1 januari 2027.

De raad krijgt meerdere terugkoppelingen tijdens het proces van de omgevingsvisie in de vorm van een verslag. We leggen de raad de dilemma's voor en horen graag of zij op- of aanmerkingen hebben. Na elke fase krijgt de raad een terugkoppeling via een raadsinformatiebrief. Bij de laatste fase gaat het om een raadsbesluit.

UITGANGSPUNTEN VOOR HET PARTICIPATIEPROCES

Participatie is een verplicht onderdeel van het tot stand komen van de omgevingsvisie. Het doel van participatie is om zoveel mogelijk belangen die er spelen zo compleet en transparant mogelijk in kaart te brengen. Bij participatie vinden we de volgende uitgangspunten belangrijk.

Juiste verwachtingen schetsen

Voor belanghebbenden is het belangrijk dat het doel helder is, zodat zij de nut en noodzaak van de participatie inzien. Het is belangrijk dat de inwoners van tevoren weten tot welk niveau zij kunnen meepraten en wat er met de ingebrachte informatie wordt gedaan. Communicatie is hierin een essentieel onderdeel. Het is van belang dat diegenen die participeren over de omgevingsvisie duidelijk weten waar ze precies over mee kunnen denken en doen; dit voorkomt teleurstellingen.

Maatschappelijke waarde creëren

Door te participeren geven inwoners mede vorm aan hun eigen directe leefomgeving. Het uitgangspunt is altijd: 'samen iets creëren dat maatschappelijke waarde heeft'. Door gezamenlijk te bepalen en te doen, oefenen inwoners direct invloed uit en spelen ze een actieve rol in de samenleving. Dat maakt participatie een democratische activiteit.

Aard van de opgave bepaalt het proces

Elke opgave heeft zo zijn eigen specifieke kenmerken: het kan gaan om een eenvoudig, eenmalig vraagstuk, maar kan ook complex zijn en veel impact hebben op de

omgeving. Ook de locatie is van invloed, elke dorpskern is immers anders. Dit alles is bepalend voor de rol van de gemeente, de participatievorm en de werkwijze.

Rollen en processen

In elk participatietraject kunnen de rollen anders zijn. Degene die het initiatief neemt, is eigenaar van het proces. De initiatiefnemer zoekt verbinding met anderen, is de drijvende kracht achter de organisatie en uitvoering, de planomschrijving en het participatieplan, neemt verantwoordelijkheid en geeft inzicht in het proces.

De gemeenteraad stelt kaders voor de inhoud, financiën en het proces zodat alle betrokken partijen weten waar zij aan toe zijn. Daarbij heeft de raad oog voor het algemeen belang en specifiek voor de belangen die spelen in de wijk, buurt of kern. De raad wil hierbij voldoende ruimte bieden aan de initiatiefnemers en tegelijkertijd vormgeven aan zijn eigen taken en bevoegdheden.

Het college van burgemeester en wethouders heeft een stimulerende en ondersteunende rol om participatie binnen de gemeente Bloemendaal verder te ontwikkelen, onder andere door participatief werken en bestuurlijke vernieuwing te faciliteren en stimuleren. Het college zet zich ervoor in om binnen de eigen portefeuilles participatie waar mogelijk te stimuleren.

DOEL & RUIMTE

Het bepalen van het doel van de participatie vormt de basis voor de inrichting van het participatieproces. Het gaat hierbij dus niet om een inhoudelijk doel, maar om het doel van de participatie. In het geval van de omgevingsvisie gaat het om 'Samen denken'. De gemeente verkent samen met inwoners, ondernemers en belangenverenigingen de opgave. We beslissen of doen in deze fase nog niks, het gaat puur om input verzamelen. Het samen denken komt tot uiting op drie manieren.

1. In het dorpshuis/gemeentehuis zal een algemene avond georganiseerd worden waar inwoners, ondernemers en belangenverenigingen uitgebreid geconsulteerd worden over de dilemma's en bijbehorende keuzemogelijkheden. De avond begint met een plenaire aftrap waarna parallelsessies plaatsvinden met drie verschillende thema's in drie verschillende zalen:

- Thema 1: Wonen & Groen
- Thema 2: Bereikbaarheid, recreatie & Economie

Per zaal wordt het thema besproken, worden de bijbehorende dilemma's toegelicht en is er ruimte om met elkaar in discussie te gaan.

2. De basis voor een brede consultatie is een digitale vragenlijst, waarbij gebruik wordt gemaakt van de participatietool "OpenStad". Inwoners kunnen daarbij hun voorkeur voor de voorgelegde dilemma's

aangeven. De vragenlijst kan voor een periode van 4 weken worden ingevuld.

3. Gedurende de termijn van de beschikbaarheid van de vragenlijst wordt in alle vijf de dorpskernen de mogelijkheid tot participeren fysiek gepromoot. Dit wordt gedaan met (bijvoorbeeld) een koffie/ijskar om zo de zichtbaarheid te vergroten en met mensen in gesprek te gaan.

Uitgangspunt is dat we zoveel mogelijk de verdeling van inwoners qua leeftijd en dorpskern bereiken. Halverwege het uitstaan van de enquête checken we het aantal deelnemers op basis van leeftijdsgroep en dorpskern. Dit wordt procentueel bekeken op het totaal. Mogelijk sturen we bij wanneer hier naar ratio een scheve verhouding in ontstaat. Wanneer inwoners een terugkoppeling van de resultaten uit de enquête willen, kunnen zij deze terugvinden op de website van de gemeente.

Ruimte

Het is van belang om te ontdekken welke ruimte wet- en regelgeving en het gemeentelijk beleid bieden voor participatie. Inwoners mogen in zijn algemeenheid overwegingen meegeven op de omgevingsvisie en mogen ook meedenken over dilemma's binnen de omgevingsvisie. Om duidelijkheid te schaffen over de ruimte waarbinnen inwoners mee kunnen denken, zijn dilemma's opgesteld waar inwoners tussen kunnen kiezen.

DEELNEMERS EN ROLLEN

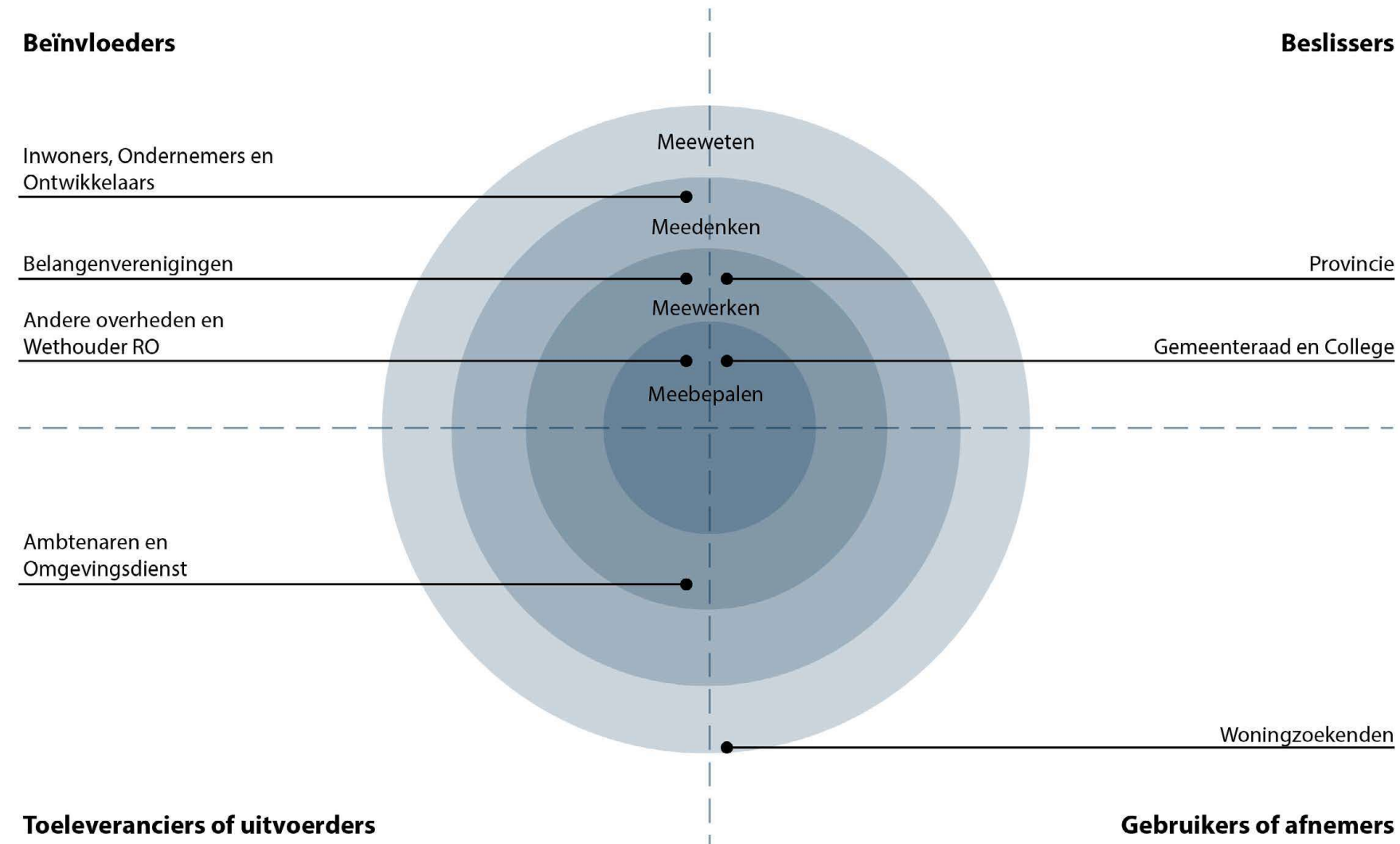
Voor de omgevingsvisie is een krachtenveldanalyse gemaakt om helder te krijgen wie belanghebbenden zijn. Een krachtenveldanalyse helpt bij het identificeren van de belangrijkste betrokken partijen en hun invloed, belangen en mogelijke weerstand of steun bij het opstellen van de omgevingsvisie voor de gemeente Bloemendaal.

Krachtenveldanalyse

Betrokken partij	Belangen en Doelen	Invloed	Verwachte steun	Potentiële weerstand
Inwoners	Zien belang in behoud van leefkwaliteit natuur en voorzieningen	Matig tot hoog	Steun bij transparante communicatie en betrokkenheid in het proces	Kunnen tegenwerken bij onduidelijke communicatie over verlies aan voorzieningen
Bedrijven	Streven naar ruimte voor economische ontwikkeling en gunstig vestigingsklimaat	Matig	Steun indien visie groei of ontwikkeling ondersteunt	Weerstand indien beperking op groei of ongunstige regelgeving
Belangenverenigingen	Bijvoorbeeld milieuorganisaties, buurtverenigingen; willen specifieke thema's (natuur, erfgoed, verkeer) vertegenwoordigen.	Matig tot hoog	Ondersteuning als de visie in lijn is met hun specifieke doelen.	Kunnen tegenwerken bij bedreiging van hun belangen of doelen.
Woningzoekenden	Interesse in woningbouw en betaalbaarheid in Bloemendaal.	Laag	Steun bij bevordering woningbouwprojecten en betaalbare huisvesting.	Steun bij bevordering woningbouwprojecten en betaalbare huisvesting.
Provincie	Wil dat de omgevingsvisie aansluit bij regionale en provinciale beleidsdoelen, zoals woningbouw en natuur.	Hoog	Ondersteuning als de visie in lijn is met provinciale kaders.	Kan bezwaar maken bij afwijking van provinciale beleidskaders of regelgeving.
Omgevingsdienst	Belang bij haalbare kaders voor vergunningen, toezicht en handhaving.	Matig tot hoog	Ondersteuning bij realistische en uitvoerbare regels.	Kan aangeven dat visie niet uitvoerbaar is door complexe regelgeving.

RINGEN VAN INVLOED

Het model van ringen van invloed helpt om een visuele structuur te geven aan de mate van invloed die de verschillende partijen hebben op het proces van de omgevingsvisie.

ROLLEN

Van belang is dat wordt gekeken naar welke (groepen) personen en/of organisaties bij het proces van de totstandkoming van de omgevingsvisie betrokken moeten worden. Per persoon/organisatie wordt bepaald welke rol deze persoon/organisatie in het proces heeft. Door dit van tevoren te bespreken en vast te leggen ontstaan geen verkeerde verwachtingen.

- **Proceseigenaar:** is verantwoordelijk: gemeente
- **Beslisser:** neemt het uiteindelijke besluit over de doorgang van het project: raad
- **Adviseur (meedenken):** geeft advies maar ontwerpt niet actief mee: Omgevingsdienst, overlegpartners (zoals provincie, waterschap, omliggende gemeenten, Veiligheidsregio Kennemerland), woningbouwverenigingen
- **Wordt geraadpleegd:** wordt om een visie/mening gevraagd: inwoners, ondernemers en belangenverenigingen
- **Wordt geïnformeerd:** wordt op de hoogte gebracht van inhoud en/of proces: raad, inwoners, ondernemers en belangenverenigingen

COMMUNICATIE

De omgevingswet brengt een grote veranderopgave met zich mee. Communicatie is een essentiële factor in complexe veranderprocessen. Dit participatie- en communicatieplan helpt bij het vertalen van de ambities van de omgevingsvisie naar heldere en begrijpelijke taal voor alle betrokken partijen. Het plan beschrijft de kernboodschap, doelgroepen en middelen en kanalen.

Belangrijk:

- Iedereen is geïnformeerd en voelt zich betrokken;
- Informatie is makkelijk vindbaar én op een begrijpelijke, aantrekkelijke manier beschreven;
- Op een centrale plek (landingspagina op de gemeentewebsite) verwijzen we naar alle informatie.

Kernboodschap

Onze communicatie sluit aan op de fasering van het traject van de omgevingsvisie. In iedere fase hebben we een ander communicatiedoel en een bijpassende kernboodschap. Zo zorgen we ervoor dat inwoners, organisaties, ondernemers en andere belanghebbenden steeds weten waar we staan, wat er van hen wordt verwacht en wat er met hun inbreng gebeurt.

Fase 1 - Informeren

In de eerste fase informeren we over de omgevingsvisie. We leggen uit wat de omgevingsvisie is, waarom deze belangrijk is en wat het doel van het traject is. Zo creëren we bewustwording en betrokkenheid bij het onderwerp.

Kernboodschap: Wat is de omgevingsvisie en waarom is dit voor u belangrijk?

Fase 2 - Betrekken / participeren

In de tweede fase ligt de nadruk op het betrekken van inwoners, ondernemers en organisaties. We nodigen hen actief uit om mee te denken over de toekomst van hun leefomgeving. In onze communicatie maken we duidelijk hoe mensen kunnen deelnemen, waarover we hun mening vragen en wat er met hun input gebeurt.

Kernboodschap: Denk mee over de toekomstige inrichting van úw omgeving!

Fase 3 - Evalueren en terugkoppelen

In de laatste fase koppelen we terug wat er met de opgehaalde input is gedaan. We communiceren open en transparant over de resultaten van het participatieproces en de vaststelling van de omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Kernboodschap: Bedankt voor het meedenken. Dankzij uw hulp...

Doelgroep: Wie willen we bereiken?

De omgevingsvisie gaat alle inwoners aan. We willen daarom zoveel mogelijk mensen bereiken. De omgevingsvisie gaat over de toekomst van Aerdenhout, Bennebroek, Bloemendaal, Overveen en Vogelenzang. We willen een afspiegeling van de inwoners van de gemeente bereiken. Dit betekent alle dorpen en alle leeftijdscategorieën.

- Alle inwoners van gemeente Bloemendaal
- Ondernemers
- (Belangen)verenigingen

COMMUNICATIE

Communicatiemiddelen

Om de doelgroep te bereiken maken we gebruik van een middelenmix.

Middel	Doelgroep	Onderwerp
Website	Iedereen	• De website als basis informatiebron • Uitleg over de omgevingsvisie • Nieuws/updates
Nieuwsbrief	Inwoners en ondernemers	• In de nieuwsbrief delen we praktische informatie: waar kunnen de ontvangers van de nieuwsbrief wat mee? • Communicatie over bijeenkomsten en manieren om mee te denken.
Facebook	Inwoners 35+	Doel: nieuws delen en inwoners betrekken • We delen het nieuws of het bericht altijd aan de hand van een persoonlijke invalshoek met een quote van een medewerker, inwoner, ondernemer of andere betrokken partij.
LinkedIn	Inwoners en professionals	• Bijeenkomsten uitlichten • Richtten op samenwerking en meedenken • Verhalen van medewerkers, inwoners, ondernemers of een andere betrokken partij
Lokale krant	Iedereen	• De inhoud in, ruimte om uitleg te geven • Oproep om mee te denken • Terugkoppeling geven

Postadres

Gemeente

Bloemendaal

Postbus 201

2050 AE Overveen

(023) 522 55 55

gemeente@bloemendaal.nl

www.bloemendaal.nl

Bezoekadres

Bloemendaal

Bloemendaalseweg 158

2051 GJ Overveen

